

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Допускається до захисту

Завідувач кафедри публічного управління,
адміністрування та міжнародної економіки

назва кафедри

професор Сокольська Т.В.

підпис, вчене звання, прізвище, ініціали

« 04 » 11 2022 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ (за матеріалами КНП «Попільнянська лікарня»)

Виконав Боровський Віталій Петрович
прізвище, імя, по батькові, підпис

Керівник доцент Панасюк В.І.
вчене звання, прізвище, ініціали підпис

Рецензент доцент Батажок С.Г.
вчене звання, прізвище, ініціали підпис

Я, *Боровський Віталій Петрович*, засвічую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква 2022

РЕФЕРАТ

Боровський Віталій Петрович *«Публічне адміністрування у сфері надання медичних послуг (за матеріалами КНП «Попільнянська лікарня»)»*

В роботі досліджено сутність та складові системи публічного адміністрування у сфері надання медичних послуг; визначено поняття нормативно-правового забезпечення публічного адміністрування медичної сфери; описано суб'єкти публічного адміністрування у сфері надання медичних послуг; проведено аналіз *показників діяльності сфери* охорони здоров'я України; встановлено тенденції розвитку сфери медичних послуг в структурі національної економіки України; визначено *стан та напрями управлінської діяльності* КНП «Попільнянська лікарня»; вивчено європейський досвід щодо публічного адміністрування у сфері надання медичних послуг.

Виявлено проблематику формування механізмів публічного адміністрування у сфері надання медичних послуг та запропоновано напрями підвищення ефективності публічного адміністрування.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що охарактеризовані основні напрями ефективності публічного адміністрування у сфері надання медичних послуг, якими є: діджиталізація у сфері медичного обслуговування населення; розвиток навчальної та науково-дослідної роботи під час підготовки фахівців у сфері медичного обслуговування населення; удосконалення належного фінансування сфери медичного обслуговування населення; впровадження якісної кадрової політики у сфері надання медичних послуг і можуть бути використані на практиці у системі Міністерства охорони здоров'я України.

Розроблено рекомендації, щодо напрямів підвищення ефективності публічного адміністрування у сфері надання медичних послуг з урахуванням національного та міжнародного законодавства.

Кваліфікаційна робота магістра містить 104 сторінок, 3 таблиці, 12

рисунків, список використаних джерел із 74 найменування, 1 додаток.

Ключові слова: публічне адміністрування, надання медичних послуг, медичне обслуговування населення.

ANNOTATION

Borovskyi Vitaly Petrovych "Public administration in the field of providing medical services (based on the materials of the Popilnya Hospital" KNP)

The basic concepts of the work are examines the essence and components of the public administration system in the field of providing medical services; the concept of regulatory and legal provision of public administration of the medical sphere is defined; subjects of public administration in the field of providing medical services are described; an analysis of the performance indicators of the health care sector of Ukraine was carried out; established trends in the development of the field of medical services in the structure of the national economy of Ukraine; the state and directions of management activities of the "Popilnya Hospital" KNP were determined; studied the European experience of public administration in the field of providing medical services.

The problem of the formation of public administration mechanisms in the field of providing medical services was identified and directions for improving the efficiency of public administration were proposed.

The practical significance of the obtained results is that the main areas of effectiveness of public administration in the field of providing medical services have been characterized, which are: digitalization in the field of medical care of the population; development of educational and research work during the training of specialists in the field of medical care of the population; improvement of proper financing of the sphere of medical care of the population; implementation of a quality personnel policy in the field of medical services and can be used in practice in the system of the Ministry of Health of Ukraine.

Recommendations have been developed on ways to improve the efficiency of public administration in the field of providing medical services, taking into account national and international legislation.

The master's thesis contains 104 pages, 3 tables, 12 figures, a list of used sources with 74 titles, 1 appendix.

Keywords: public administration, provision of medical services, medical care of the population.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1.ОСНОВНІ ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ ...	11
1.1.Сутність та складові системи публічного адміністрування у сфері надання медичних послуг.....	11
1.2. Нормативно-правове забезпечення публічного адміністрування медичної сфери.....	18
1.3. Суб'єкти публічного адміністрування у сфері надання медичних послуг.....	29
Висновки до розділу 1	38
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СФЕРИ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ	39
2.1. Аналіз показників діяльності сфери охорони здоров'я України.....	39
2.2. Тенденції розвитку сфери медичних послуг в структурі національної економіки України.....	52
2.3. Стан та напрями управлінської діяльності КНП «Попільнянська лікарня».....	60
Висновки до розділу 2	71
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ УСФЕРІ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ....	73
3.1. Європейський досвід щодо публічного адміністрування у сфері надання медичних послуг.....	73
3.2. Ефективність публічного адміністрування у сфері надання медичних послуг.....	82
Висновки до розділу 3	91
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	92
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	96
ДОДАТОК А	105

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ширшова В.М. Завдання вдосконалення державного регулювання у сфері фармацевтичної діяльності в Україні. *Адміністративне право і процес.* № 1 2016. С. 116-123.
2. Антонов С. Правова регламентація надання медичних послуг. *Управління закладами охорони здоров'я.* 2009. № 2. С. 19–23.
3. Берназ-Лукавецька О. Медичні послуги в Україні. URL: <http://jurist-blog.com.ua/medichni-poslugi.html> (дата звернення: 01.09.2022).
4. Венедіктова І.В. Правова природа медичних послуг. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України.* 2014. № 5. С. 44-48
5. Щербаченко Л.В. Особливості надання платних медичних послуг у сучасних умовах. *Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право).* 2010. № 1(48). С. 168–173.
6. Семигіна Т.В. Здоров'я в сучасному науковому та політичному дискурсі. URL: <http://www.ekmair.ukma.kiev.ua/bitstream/123456789/1178/1>. (дата звернення: 01.02.2021).
7. Гладун З.С. Державне управління в галузі охорони здоров'я. Тернопіль : Укрмедкнига, 1999. С. 9–14.
8. Москаленко В.Ф. Принципи побудови оптимальної системи охорони здоров'я: український контекст: монографія. Київ : Книга плюс, 2008. 320 с.
9. Усачов Є.І. До проблеми визначення поняття та ознак медичних послуг. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «ПРАВО».*, 2017. Випуск 43. Том 4. с. 297-301.
10. Про організацію медичного обслуговування населення в Україні Законопроект. URL: <https://www.apteka.ua/article/426436?print> (дата звернення: 01.09.2022).
11. Гомон Д.О. Сутність адміністративно-правового забезпечення охорони здоров'я. *Південноукраїнський правничий часопис.* № 1. 2015. С. 66-67.

12. Шатило О.А. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Публічне адміністрування» (для студентів спеціальностей «Менеджмент організацій і адміністрування» та «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»). Житомир : Кафедра менеджменту організацій і адміністрування ЖДТУ, 2014. 51 с.
13. Паровишник О.В. До питання правового регулювання фармацевтичної діяльності в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «ПРАВО»*. 2018. Вип. 49. Т. 2. С. 69-72.
14. Стрельченко О.Г. Публічне адміністрування у сфері обігу лікарських засобів : дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.07. Дніпро, 2019. 529 с.
15. Коломоець Т.О. Адміністративне судочинство України: підручник / за заг. ред. Т.О. Коломоець. Київ: Істина, 2008. 216 с.
16. Сенюта І.Я. Міжнародно-правові стандарти у сфері охорони здоров'я. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2004. Вип. 40. С. 24-36.
17. Стефанчук Р.О., Янчук А.О., Стефанчук М.М., Стефанчук М.О. Проведення в Україні кодифікації медичного законодавства: до питання постановки проблеми. *Патологія*. Том 15, № 2(43). 2018. С. 242-247.
18. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення : Закону України від 19 жовтня 2017 року № 2168-VIII / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради. 2018. № 5. Ст. 31.
19. Губський С.М., Іншин М.І, Міроненко Т.Є та ін. Комплексний порівняльно-правовий аналіз відповідності законодавства України законодавству ЄС у сфері охорони здоров'я людей, тварин, рослин. 2006. 439 с. URL: <https://old.minjust.gov.ua/file/23469.docx> (дата звернення: 01.09.2022).
20. Концепція системи менеджменту якості в медичних лабораторіях України відповідно до вимог міжнародних стандартів : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01 жовтня 2015 р. за № 644 / Міністерство охорони здоров'я України. URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=09UKWF5646> (дата звернення: 01.09.2022).

21. Стратегія сталого розвитку України – 2020 : Указ Президента України від 15 січня 2015 року № 5/2015 / Президент України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (дата звернення: 01.09.2022).
22. Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і виробу медичного призначення. Національний перелік основних лікарських засобів : Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2009 р. № 333 / Кабінет Міністрів України. *Офіційний вісник України*. 2009 р. № 27. Ст. 906. URL: https://moz.gov.ua/uploads/0/3799-nacperelic_dodatok_web.pdf (дата звернення: 01.09.2022).
23. Перелік міжнародних непатентованих назв лікарських засобів, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 17 березня 2017 р. № 152 / Кабінет Міністрів України. *Офіційний вісник України*. 2017 р. № 26. Ст. 749.
24. Порядок реімбурсації лікарських засобів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 березня 2017 р. № 152 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/152-2017-%D0%BF#n12> (дата звернення: 01.09.2022).
25. Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19 березня 2018 р. № 503. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0347-18> (дата звернення: 01.09.2022).
26. План заходів з реалізації Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я на період до 2020 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. № 821-р. / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/821-2017-%D1%80#Text> (дата звернення: 01.09.2022)
27. Радиш Я.Ф., Лехан В.М., Крюков С.С. Державне управління охороною здоров'я в Україні: конституційно-правові засади. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2004. № 1. С.

165-168.

28. Радис Я.Ф., Лехан В.М., Крюков С.С. Державне управління охороною здоров'я в Україні: конституційно-правові засади. *Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України*. 2004. № 1. С. 165-168.

29. Про Раду національної безпеки і оборони України : Закон України від 5 березня 1998 р. / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 35. Ст. 237.

30. Стрельченко О.Г. Суб'єкти публічного адміністрування сфери охорони здоров'я. *Юридичний часопис НАВС*. 2011. № 2. С. 11-16.

31. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014р. № 794-VII / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 13, С. 222. Ст. 1546.

32. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення : Закону України від 19 жовтня 2017 року № 2168-VIII / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 5. Ст. 31.

33. Положення про Міністерство охорони здоров'я України : Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 267 / Кабінет Міністрів України. *Офіційний вісник України*. 2015 р. № 38. С. 86. Ст. 1243.

34. Про затвердження Методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1075 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/TM058161> (дата звернення: 01.09.2022).

35. Положення про Міжвідомчу координаційну раду при Міністерстві охорони здоров'я з питань міжгалузевої взаємодії закладів охорони здоров'я : Постанова Кабінету Міністрів України від 22 березня 2000 р. № 536 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/536-2000-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.09.2022).

36. Барзилович А. Д. Державне регулювання ринкових механізмів у системі охорони здоров'я України. *Державне управління: удосконалення та*

розвиток. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/5_2020/55.pdf. (дата звернення: 01.09.2022).

37. Державна служба статистики України: офіц. сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 01.09.2022).

38. International Monetary Fund. World Economic Outlook. URL: <http://www.imf.org/>. (дата звернення: 01.09.2022).

39. Борщ В. І. Ринок охорони здоров'я України: аналіз сучасного стану та тенденції розвитку. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2020. Том 19. Вип. 1 (44). С. 140-159.

40. Україна: огляд реформи фінансування системи охорони здоров'я 2016-2019. *Спільний звіт ВООЗ та Світового банку*. URL: https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0018/425340/WHO-WB-Joint-Report_UKR_Full-report_Web.pdf (дата звернення: 01.09.2022).

41. Методичні рекомендації для державних та комунальних закладів охорони здоров'я для працівників органів управління у сфері охорони здоров'я для впровадження проєктів державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я. URL: <https://moz.gov.ua/uploads/1/7840-1234567890.pdf>. (дата звернення: 01.09.2022).

42. Підсумки діяльності страхових компаній за 2018 рік. URL: <https://forinsurer.com/files/file00654.pdf>. (дата звернення: 01.09.2022).

43. Диверсифікація джерел фінансування охорони здоров'я. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/socialna-politika/diversifikaciya-dzherel-finansuvannya-okhoroni-zdorovya/>. (дата звернення: 01.09.2022).

44. МОЗ України: Що було, є і буде. URL: https://moz.gov.ua/uploads/2/13773-transition_book_healthcare.pdf (дата звернення: 14.10.2022).

45. ДЗ «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України»: офіц. сайт. URL: <http://medstat.gov.ua/> (дата звернення: 05.03.2022).

46. The European PPP market in 2019. ЕРЕС, DLA Piper, 2010. URL: https://www.eib.org/attachments/epec/epec_market_update_2019_en.pdf. (дата

звернення: 01.09.2022).

47. Кузьо В. Оновлення медобладнання: час для фінансового лізингу? URL:<https://www.epravda.com.ua/columns/2020/01/28/656344/>.(дата звернення: 01.09.2022).

48. Інновації в медичних технологіях. URL: <http://angio-veritas.com/innovatsiji/innovatsii-v-medytsyni/innovatsiji-v-medychnyh-tehnolohiyah/>.(дата звернення: 01.09.2022).

49. Регулювання фармацевтичного ринку: український сценарій. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/193230_regulyuvannya-farmatsevtichnogo-rinku-ukranskiy-stsenary/.(дата звернення: 01.09.2022).

50. Фірсова О. Д. Забезпечення стійкості системи охорони здоров'я. *Державне будівництво*. 2019. № 1. DOI: <https://doi.org/10.34213/db.19.01.16> (дата звернення: 09.08.2022).

51. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 03.07.2020 р. № 2168-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2020. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1124-20#n2> (дата звернення: 16.09.2022).

52. Пакети медичних послуг: зміст та підхід до контракування закладів охорони здоров'я. URL <https://nszu.gov.ua/ogoloshennya-pro-ukladennya-dogovoriv/paketi-medichnih-poslug/>.(дата звернення: 01.09.2022).

53. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 03.07.2020 р. № 749. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> (дата звернення: 01.09.2022).

54. Національна служба здоров'я України: держ. сайт. URL: <https://nszu.gov.ua/pro-nszu/>.(дата звернення: 01.09.2022).

55. Національна стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2020 років. URL: <http://uoz.cn.ua/strategiya.pdf/> (дата звернення: 18.10.2022).

56. Організація контролю якості медичної допомоги в закладах охорони здоров'я (Методичні рекомендації). <https://www.dec.gov.ua/wp->

content/uploads/2019/11/oky_zoz.pdf (дата звернення: 01.09.2022).

57. Овсянецька О. Я. Управлінські підходи до оцінки системи ресурсозабезпечення галузі охорони здоров'я України. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/11971/1/120.pdf/> (дата звернення: 13.05.2022).

58. Огляд ринку медичних послуг України. 2019. <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/obzor-rynka-medicinskih-uslug-ukrainy-2019/>.(дата звернення: 01.09.2022).

59. Financing British health care. The Economist. 2005. August, 18. URL: <http://www.economist.com> (дата звернення: 01.09.2022).

60. Горін В. Фінансові аспекти реформування охорони здоров'я у зарубіжних державах: висновки для України. *Світ фінансів*. 2014. № 1. С. 195– 204.

61. Тэннер М. Сравнительный анализ систем здравоохранения в разных странах. *Островок здоровья*. URL: http://bono-esse.ru/blizzard/RPP/M/ m_03_ (дата звернення: 01.09.2022).

62. Roberts A., Marshall L., Charlesworth A. 10 A decade of austerity? The funding pressures facing the NHS from 2010/11 to 2021/22: Research summary. London: The Nuffield Trust, 2012. 16 p.

63. Бортник М.П., Янчак Я.О. Зарубіжний досвід надання медичних послуг у країнах з різними моделями фінансування охорони здоров'я. *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*, 2019, С. 168-173. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/67/65> (дата звернення: 01.08.2022).

64. Bourne R. NHS Liberation. Socialist health association. 2013. URL: <http://www.sochealth.co.uk/2013/11/11/nhs-liberation/> (дата звернення: 01.08.2022).

65. Are personal budgets really the best way to personalise health care? URL: <http://www.kingsfund.org.uk/blog/2011/11/are-personal-budgets-really-bestway-personalise-health-care>. (дата звернення: 01.08.2022).

67. Хелм Т., Кэмпбэл Д. Врачи протестуют против «тихой» приватизации здравоохранения Великобритании. *INFO форум*. 2013. № 8. URL: http://www.inoforum.ru/inostrannaya_pressa/vrachi_protestayuyut_protiv_tihoj_privatizacii_sistemy_zdravoohraneniya_velikobritanii/. (дата звернення: 01.09.2022).
68. Хто платить за медичні послуги? Досвід США, Британії, Франції, Грузії та України. URL: <https://voxukraine.org/uk/hto-platit-za-medichni-poslugi-dosvid-ssha-britaniyi-frantsiyi-gruziyi-ta-ukrayini/> (дата звернення: 01.09.2022).
69. The U.S. Department of Health & Human Services: Health Care. URL: <https://www.hhs.gov/healthcare/index.html> (дата звернення: 01.09.2022).
70. Муляр Г. Зарубіжний досвід функціонування системи охорони здоров'я в контексті забезпечення реалізації права на охорону здоров'я. URL: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_1-2_2020-43-52.pdf (дата звернення: 01.09.2022).
71. Досвід країн Європи у фінансуванні галузі охорони здоров'я: уроки для України. Відомості із сайту EEAS.EUROPA. 2016. URL: http://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/virtual_library/14_reviewbook_uk.pdf (дата звернення: 01.09.2022).
72. Public Healthcare & Services in Finland. Information from the site EXPAT FINLAND. 2015. URL: https://www.expat-finland.com/living_in_finland/public_healthcare.html (дата звернення: 01.09.2022).
73. Ключові проблеми у сфері охорони здоров'я та їх вирішення. URL: <https://buklib.net/books/35864/>(дата звернення: 01.09.2022).
74. Концепція побудови нової національної системи охорони здоров'я України. URL: <http://oblzdrav.mk.gov.ua/index.php/publicna-informaciya/gromadski-obgovorennya/6220-kontseptsiya-pobudovi-novoji-natsionalnoji-sistemi-okhoroni-zdorov-ya-ukrajini> (дата звернення: 01.09.2022).